

**PROF. DR. ION T. TARNAVSCHI —
ORGANIZATOR AL CELOR 10 CONSFĂTUIRI
NAȚIONALE DE GEOBOTANICĂ**

DOINA IVAN, LUCREȚIA SPIRIDON

Într-un cadru festiv, colegi și discipoli, sărbătorim cu sentimente de respect și adâncă considerație pe doctorul docent ION T. TARNAVSCHI, profesor eminent, om de știință de prestigiu, organizator cu valoroase inițiative.

Pe multiplele planuri pe care a activat, prof. Tarnavschi a știut să polarizeze, cu tact și răbdare, energii umane și resurse materiale pentru a face să progreseze învățămîntul, știința și cultura.

Un rol deosebit l-a avut sărbătoritul și în dezvoltarea fitocenologiei din țara noastră. Această știință, care abia se înfiripase la noi între cele două războaie, capătă dimensiuni practice nebănuite în condițiile organizării economiei noastre pe baze noi, socialiste. Necesitatea de a fundamenta științific gospodărirea pajiștilor și pădurilor, rezolvarea problemelor de ocrotire a naturii, impunea extinderea puternică a cercetărilor asupra vegetației. Era absolut necesară în acest scop o metodologie unitară de culegere a materialului fitocenologic pe teren, de prelucrare și de sintetizare a datelor. Încercări pentru a realiza un îndrumător unic pentru cercetările fitocenologice se întreprind în anii 1953—1954 în cadrul Academiei R.S.R., dar fără rezultate concrete datorită divergenței de opinii asupra modului de conturare și caracterizare a asociațiilor vegetale.

În această situație, prof. I. T. TARNAVSCHI, pe atunci președintele secției de Botanică a Societății de Științe Naturale și Geografice, ia inițiativa de a organiza în 1958 o consfătuire de geobotanică care să reunească principalele forțe științifice cu experiență în acest domeniu pentru a discuta pe concret, în situații cât mai diferite de înveliș vegetal, metodologia de lucru, pentru a căuta punți de legătură între punctele de vedere divergente, pentru a căuta calea de unire a eforturilor. Referatele de principiu prezentate la această consfătuire, care va fi prima în șirul ce va urma, au pus în discuție concepțiile și metodele existente și cele folosite în țară, precum și modul lor de

¹ Vezi și lucrarea din revista „Natura”, 1985.

aplicare la păduri și pajiști. Deplasarea pe teren, organizată pe o rută care trecea prin toate zonele și etajele de vegetație din sudul estul și centrul țării, a permis să se verifice utilitatea metodelor de cercetare în condiții de comunități cu structuri din cele mai deosebite.

Încurajat de primele rezultate bune ale contactelor directe între specialiști, prof. I. T. TARNAVSCHI organizează în 1960, a *doua consfătuire de geobotanică*, cu participarea, de această dată și a multor cadre tinere, în formare. Sînt puse în discuție probleme de studiu și cartare a pajiștilor și pădurilor, de folosire a rezultatelor cercetărilor fitocenologice în ocrotirea naturii, în recultivarea terenurilor neproductive. Aplicațiile de teren au loc pe o rută ce străbate sudul Transilvaniei.

Urmează a *treia consfătuire* în anul 1961, axată pe problema prelucrării releveurilor, a conturării asociațiilor și a clasificării acestora, precum și pe problema ridicării productivității fitocenozelor. La această consfătuire, desfășurată în Oltenia se apreciază în mod deosebit inițiativa prof. I. T. TARNAVSCHI de a organiza asemenea consfătuiri și se cere ca acestea să aibă și menirea de a facilita tuturor specialiștilor din țară, cunoașterea cît mai completă a vegetației. S-a considerat atunci că vor fi necesare *10 consfătuiri* pentru a atinge acest obiectiv și prof. I. T. TARNAVSCHI a reușit să le și organizeze pe toate potrivit angajamentului luat.

A *patra consfătuire*, din anul 1962, a pus în discuție sarcinile sporite ale fitocenologiei în legătură cu încheierea cooperativizării agriculturii, cu cerința valorificării cît mai raționale a întregului potențial al vegetației spontane, conservîndu-se în rezervații aspectele caracteristice pentru diferite regiuni ale țării. Au fost cercetate pe teren multiple fitocenoze cu caracter aparte din Banat, prezentate și într-un ghid publicat cu această ocazie.

A *cincea consfătuire*, organizată în Bucovina în anul 1965, se axează pe contribuția pe care trebuie să o aducă fitocenologia în îndeplinirea sarcinilor de sporire a producției vegetale și animale trasate la cel de al IX-lea Congres al P.C.R. Pe lîngă discutarea unor probleme teoretice, se creează colective care formulează recomandări concrete pentru gospodărirea mai bună a pădurilor și pajiștilor din regiune, pentru păstrarea rezervațiilor existente și crearea altora noi. Bogatul material de referate și comunicări apare într-un volum special al consfătuirii, editat sub îngrijirea prof. I. T. TARNAVSCHI.

Modul de lucru adoptat la această consfătuire este urmat și la *consfătuirea a șasea*, din anul 1968, care se desfășoară în Dobrogea și Delta Dunării, a *șaptea*, din anul 1969, organizată în nordul țării, a *opta*, din anul 1970, în Bucegi și a *noua* din anul 1971, din Munții Apuseni.

A *zecea*, și ultima consfătuire de geobotanică, orgazinată în 1970 în Făgăraș, a fost consacrată celor două evenimente importante din acel an : Congresul al XI-lea al P.C.R. și cea de a XXX-a aniversare a eliberării României. Au fost prezentate multe lucrări de sin-

teză asupra vegetației munților înalți, publicate apoi într-un volum separat. În acest volum se face o trecere în revistă a celor zece consfătuiri de geobotanică organizate pînă atunci.

După un deceniu de la această ultimă consfătuire, retrospectiva scoate în relief mai pregnant importanța inițiativei prof. ION T. TARNAVSCHI de a reuni pe fitocenologii din țară la manifestări comune care să-i apropie din punct de vedere principal și metodologic, de a determina schimburi fertile de opinii pornind de la realitățile vegetației din țara noastră, de a le facilita cunoașterea bogăției învelișului nostru vegetal și de a-i determina să lege din ce în ce mai strîns preocupările lor științifice de rezolvare a problemelor practice la nivel regional.

Meritul deosebit al prof. I. T. TARNAVSCHI este că a reușit să asigure nivelul științific ridicat al consfătuirilor prin concentrarea atenției asupra aspectelor teoretice și metodologice celor mai importante, prin orientarea căutărilor metodologice pe specificul fitocenozelor autohtone. Datorită stăruințelor sale, de la consfătuire la consfătuire au crescut preocupările de a folosi informația științifică fitocenologică pentru rezolvarea problemelor practicii agricole și silvice, a acțiunilor de conservare a naturii. Prof. I. T. TARNAVSCHI a înțeles, de asemenea, că fitocenologia nu se poate dezvolta fără contribuția științelor conexe, în special a științelor geografice și a reușit să aducă totdeauna în mijlocul fitocenologilor specialiști din aceste științe, care prin contribuția lor să ajute la înțelegerea cauzală a vegetației.

Bogatele rezultate științifice ale consfătuirilor de geobotanică au devenit un bun al fitocenologilor din toată țara prin efortul făcut de prof. I. T. TARNAVSCHI de a publica toate materialele.

Cu răbdare, stăruință și înțelepciune, dar mai ales prin dăruire și muncă neobosită, prof. I. T. TARNAVSCHI a reușit să dea noi impulsuri fitocenologiei, contribuind, alături de cei ce au împămîntenit această știință, la consolidarea ei, la îmbogățirea paletei de aplicații practice.

Fitocenologii români sînt recunoscători prof. ION T. TARNAVSCHI pentru această contribuție și îi urează la intrarea în cel de al nouălea deceniu de viață, multă sănătate și fericire.